

Lest

Nå er tida inne for å gjøre noe nytt. Håkon Moslet (43), som nå er nærmere alder enn tenårerne, forteller Medier24 at han slutter i ungdomssatsingen NRK P3.

Når norske journalister nå er så blodtørstige for å få svar, må vi sørge for at vi ikke offentliggjør ting som må holdes tilbake av hensyn til sikkerhetstjenestene.

Statsminister Erna Solberg snakker med NTB om norsk presse.

Jeg mener ikke at vi har en blodtørstig presse i Norge. Statsminister Erna Solberg forklarer hva hun egentlig mente om norsk presse.

Dere har nærmest henrettet denne kvinnen. Avgått statsråd og Frp-nestleder Per Sandberg snakker på bar i Arendal om norsk presses behandling av kjæresten Bahareh Letnes.

Per Sandberg har ikke utvist nødvendig skjønn. Erna Solberg snakker om Per Sandberg.

Du er det mest fantastiske mennesket jeg noensinne har møtt. Per Sandberg snakker om Erna Solberg.

Jeg hadde aldri i min vildeste fantasi trodd at det var så mye ondskap og fordømmelse i det norske folk. Per Sandberg snakker med Dagbladet om folk flest.

Det er ikke politikeres rolle å be om noens avgang. Men som generalforsamling i NRK tenkte jeg litt på NRKs rolle som allmennkringkaster i natt. Venstres Trine Skei Grande forteller DN at hun lå søvnløs som generalforsamling etter at hun hadde hørt Per Sandbergs verstingliste over mediens behandling av kjæresten.

Hun får tenke på hva hun vil om natten. Det er grenser for hva kringkastingsjef Thor Gjermund Eriksen blander seg inn i.

KRAGERØ: Johan må plukke 143 bærjeposer ut av hekken sin KV - Kragerø Blad Vestmar

lestdisensist@dn.no

Profitabel bærekraft

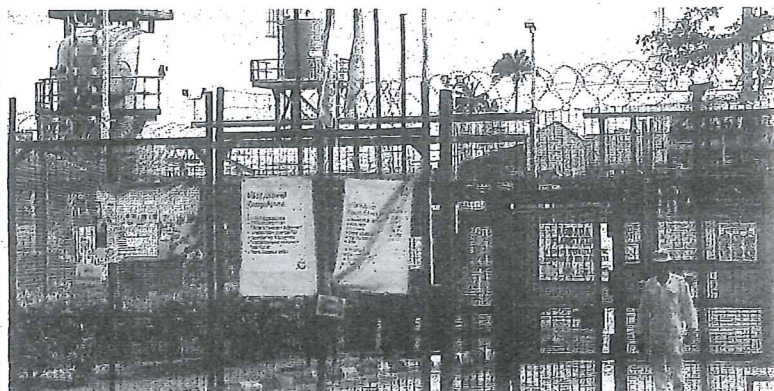
FNs bærekraftsmål utvannes når næringslivet bruker dem som fasade for egen vinning.

Store selskaper kan bruke FNs bærekraftsmål som kosmetikk for å skjule en potensielt tvilsom adferd. Les bare de pene hjemmesidene til Shell om hvordan oljeselskapet i tråd med FN-målene leverer ren energi på en ansvarlig måte for å dekke verdens økende behov.

Sammenlign så honnørordene med Shells utarming av folk og miljø i Nigeria i løpet av nesten seksti år med oljeutvinning i Nigerdeltaet der selskapet har skapt gjentatte lokale miljøkatastrofer og stått for flere korrupsjonsskandaler. Nylig ble da Shell endelig dømt til å betale rundt 80 millioner amerikanske dollar som erstatning til 16 tusen fiskere og småbønder som fikk ødelagt livsgrunnlaget sitt etter oljesølet i 2008-2009.

Men Shells folk gir ikke erstatning med mindre de må. I stedet prøver selskapet å gjøre seg immun mot kritikk - dels ved å omfavne bærekraftsmålene, dels ved å skyelde på andre. Ledelsen avviser også all dokumentasjon på hvordan Shell bidro til å få nigerianske militære til å gripe inn mot fattigfolk som protesterte mot oljesølet og ressursplyndringen på 1990-tallet, en inngripen som medførte terror mot lokalbefolkningen og drap. I stedet prøver Shell å grønnvaske sin beksvarte praksis.

Selv om Shell i Nigeria trolig er en lite representativ versting, tenkte jeg på disse eksemplene da jeg tirsdag hørte på en debatt om næringslivet og bærekraftsmålene på Arendalsuken. Det var i og for seg ikke noe galt med debatten, ledet av en godt forberedt professor ved UiO, Dan Banik, og der blant andre næringsministeren ga gode og informative svar. Det mest overraskende for noen av oss var svarene til de tre representantene for næringslivet. De ville ha oss til å tro at de hadde valgt ett eller flere av FNs 17 bærekraftsmål som rettesnor for driften. Representanten for Telenor påsto for eksempel at selskapets mål med den internasjonale satsingen er bærekraftsmål nr. 10: Å redusere ulikhet. Telenor har en dominerende stilling i Bangladesh der mer likhet ville lede til økt salg av Telenors tjenester. Men betyr det at

Nylig ble Shell endelig dømt til å betale rundt 80 millioner amerikanske dollar som erstatning til 16.000 fiskere og småbønder som fikk ødelagt livsgrunnlaget sitt etter oljesølet i 2008-2009 i Nigeria. Foto: George Osodi/Bloomberg

Med egne ord

Telenor har et grunnleggende mål om å redusere ulikheten? Nei, målet er profit og mer likhet gir et utvidet marked og et større overskudd. Dersom dette ikke var tilfelle, er jeg redd Telenor ikke ville ønske økt likhet hverken i muligheter eller inntekt.

Hvordan passer så ønsket om like muligheter med hvordan Telenor fikk sine lukrative kontrakter i Bangladesh? Telenor var tidligere Teledirektoratet i Norge som også drev med utviklingsprosjekter nettopp i Bangladesh. Da selskapet ble en kommersiell aktør, kunne Telenor høste fordeler av tidligere utviklingsgaver fra sin

tid som teledirektorat. Trolig bidro dette sterkt til at selskapet fikk den dominerende posisjonen i landet. Det gikk som kjent ikke like godt når Telenor prøvde seg i nabolandet India der Teledirektoratet ikke hadde hatt utviklingsprosjekter.

Den lukrative etableringen i Bangladesh er som å få etter å ha gitt - eller om en vil, favorisering gjennom kick-backs - men den som ga, er ikke helt den samme som den som nå får. Uansett, når deler av Telenors historie og praksis ikke passer med bærekraftsmålene, blir det tilsynelatende desto viktigere for selskapet å slutte opp om disse målene - abstrakt og prinsipielt.

Likedan ser det ut til at representanter for ledelsen i NHO tenker - både i debatten i Arendal og ellers. I lys av skandalene i Yara og Vimpelcom burde NHO snakke mer om hvordan medlemsbedriftene kan ødelegge den politiske og administrative bærekraften til utviklingsland dersom de tyr til korrupsjon for å få fordeler. NHO burde også peke på det problematiske ved å delta i uttappingen av ressurser i land med udemokratiske regimer - slik Equinor gjør. De store oljegevinstene går raskt og ugjenkallelig til eliten i disse landene utenfor innbyggernes demokratiske innflytelse og kontroll.

Nettopp fordi næringslivet ikke tar opp egen adferd til kritisk diskusjon, blir tilslutningen til bærekraftsmålene fine ord uten innhold. Her er jeg enig

med Milton Friedman som i 1960 sa at det bare er «one social responsibility of business - to use its resources and engage in activities designed to increase its profits so long as it stays within the rules of the game.»

Det siste forbeholdet er viktig. Næringslivet burde først og fremst være å følge demokratisk vedtatte lover og regler. Næringslivets omfavnelser av bærekraftsmålene kan oppfattes som et ønske om færre slike reguleringer - de blir jo overflødige i en verden der selskapene tilsynelatende følger FNs bærekraftsmål.

Kalle Moene, professor ved Økonomisk institutt, Universitetet i Oslo

Mer debatt s. 26-28 →

Ikke alt bør eller kan diskuteres i det offentlige rom

Espen Skjelland, forskningsdirektør ved Forsvarets forskningsinstitutt (FFI)

Med egne ord

Kalle Moene

Victor D. Norman

Anine Kierulf

Erna Solberg

Jonas Gahr Støre

Debattansvarlig: Vidar Ivarsen Telefon: 22 00 10 59 Sentralbord: 22 00 10 00 Epost: debatt@dn.no Telefaks: 22 00 11 10

Hovedinnlegg/kronikk: Maks 4500 tegn inklusive mellomrom Underinnlegg/replikk: Maks 1500 tegn (ca. 250 ord) Legg ved portrettfoto.

Alt stoff som leveres til Dagens Næringsliv, må produseres i henhold til Vær varsom-plakaten. Dagens Næringsliv betinger seg retten til å lagre og utgi alt stoff i avisen i elektronisk form, også gjennom samarbeidspartnere. Redaksjonen forbeholder seg retten til å forkorte innsendte manuskripter. Debattinnlegg honorerer ikke.